

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Monika Radovanská, *Katalogy peristází v Pavlových listech*
Praha: Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy 2024

Autorka v rámci svého doktorského studia a přípravy disertační práce věnované Pavlově teologii kříže předkládá licenciátní/rigorózní práci, která nese podobu tzv. tezí, jak ji definuje akreditace doktorského studijního programu Katolická teologie. Od těchto tezí se očekává, že představí *status quaestionis* a rozpracuje základní témata připravované doktorské teze a představí již provedenou rešerši odborné literatury spolu s úvodní kapitolou připravované disertační práce. Toto zarámování předkládaná práce splňuje, a proto nic nebrání posouzení práce z hlediska formálního i obsahového. Současně autorka téma peristází představila na doktorandské poster konferenci, která se na fakultě konala v květnu t.r.: i to svědčí o snaze i schopnosti vlastní práci prezentovat i navenek.

Úvod jasně popisuje metodiku práce, tj. logiku celkového výkladu, avšak pouze velmi vágně naráží na cíl „téma katalogů peristází zapracovat do projektu disertační práce“ (s. 7). Je to defekt pochopitelný, avšak současně by oponent uvítal jasně definovaný cíl, který by text práce mohl udržet pohromadě a zamezil případnému nebezpečí „prostě o čemsi pojednat“. První kapitola nabízejí vedle stavu bádání také historicko-kulturní přehled umožňující zkoumat tematiku peristází konkrétně i Pavlovy teologie kříže obecně v patřičném kontextu. Další části práce se pak již věnují konkrétním katalogům v různých částech Pavlova díla. Třetí kapitola (v obsahu označená kvůli ne zcela šťastnému očíslování úvodu a závěru jako „IV.“) se věnuje starozákonnímu pohledu na utrpení, což je již téma úzce spjaté s tématem připravované disertace. Možná nepříliš podařeně je dále oddělena kapitola *Shrnutí od Závěru*, kde první shrnuje bádání ohledně peristází v *Prvním listu Korintánům* a druhá velmi stručně teze představující chystanou doktorskou práci. Kapitola očíslovaná jako „VII.“ předkládá rešerši literatury, která je strukturována na edice biblického textu, na komentáře, ostatní literaturu a internetové odkazy. Rešerše odborné literatury je připravena velmi pečlivě, oponent se jen odvažuje doktorandce navrhnout, zda nezvýšit podíl cizojazyčné literatury, a to zvláště v oblasti studií – studentka má skvělé jazykové předpoklady a bylo by dobré tohoto talentu využít i při recepci současného bádání, jakkoli se můžeme radovat, že české jazykové prostředí disponuje velmi bohatou vlastní i příkladovou literaturou v oblasti biblistiky.

Z formálního a gramatického hlediska je práce dobře připravena, úprava je konzistentní. Gramatické chyby jsou nečetné, typově např. vynechaná interpunkce (s. 15 ř. 4; s. 19. ř. 1 apod.). Chyb a překlepů se také mnoho neobjevuje, případně sdruženě v pasážích, které byly zřejmě psány pod velkým tlakem nebo s únavou (typicky s. 49 pozn. 119: citována PITTEROVÁ, K. J. místo M. J.; *Slave* místo *Salve*). Stylisticky je práce dobře připravena, jakkoli i zde existuje několik výjimek, které se nepodařilo uhlídat (s. 22: „Je [scil. 1Kor] – po listu Římanům – druhým nejdelším a svou strukturou poněkud komplikovaný, což ...“). Celkově je ale formální úprava, gramatika a stylistika na velmi dobré úrovni a zmíněné nedostatky nijak nesnižují hodnotu práce, resp. tezí.

Z odborného či obsahového hlediska je třeba říci, že tematika peristázi je představena dobře vč. historického přehledu bádání. Provedení je v zásadě přehledové, to však odpovídá požadovanému žánru. Pokud by se kapitoly o peristázích a starozákonním utrpení měly objevit v textu samotné disertace, bude nutné na nich ještě dále pracovat, a to s širším využitím sekundární literatury, která se tematice již (a mnohokrát) věnovala. Poznámkový aparát by v tomto případě mohl (a někdy i měl) reflektovat nejen biblické souřadnice pojednávaného tématu, ale i studie k daným pasážím a biblickoteologickým tématům a případně diskusi s nimi. Dovedu si představit, že popisy obcí v Korintu i Filipech nebudou zpracovány pouze na základě jednoho či dvou překladových komentářů, ale další aktuální literatury, která se bude zabývat především stavem těchto měst v době seslání příslušných listů (a ne nutně jejich založení apod.). Stejně tak rozumím tomu, že téma utrpení ve Starém zákoně je jakýmsi preludiem a nezbytným backgroundem k Pavlově teologii kříže, avšak ani zde by se nemělo jednat pouze o přehledovou kapitolu, nýbrž o biblickoteologické pojednání, které integruje nové poznatky týkající se Pavlovy teologie kříže. Domnívám se také, že kapitolu věnovanou samotným tezím šlo rozšířit a prohloubit tak, aby jasněji vyniklo, kterým směrem se bude ubírat připravovaná disertační práce, jaké jsou hypotézy, s nimiž doktorandka pracuje apod.

To nic nemění na tom, že práce splňuje požadované nároky i patřičnou úroveň zpracování, a nebylo by dobře studentku dále zdržovat při přípravě disertace – licenciátní stupeň ostatně představuje historickou podobu, která klade na studenta katolické teologie výrazně vyšší nároky než v jiných oborech. S ohledem na to, jak studentku a její způsob uvažování i píli znám, vyjadřuji přesvědčení, že její disertační práce bude podnětná a přinese další obohacení české teologii, resp. biblistice. Práci jednoznačně **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 4. září 2024

doc. David Vopřada, Dr.